

vele. Most már az ún. pozitív pszichológia nagyon fejlődő irányzat. Csík-szentmihályi Mihály könyveit nyilván sokan olvasták, ő ennek az egyik meg-alapozója, mondhatni a legismertebb pszichológus ma a világon. Nagyon örülök, hogy mi is bevettük az élet értelmének kérdéseit a legutóbbi nemzetközi vizsgálatunkba, pedig

nagyon sok kollégám tiltakozott ellene. Olyan kérdések vannak benne, hogy: „*az életem egy nagyobb terv része*”, „*az életemnek van értelme és célja*”, „*meg tudok-e bocsátani magamnak és másoknak*”.

Kiderült, hogy ezek a kérdések az egészség nagyon komoly előjelei. Szoros kapcsolatban vannak a vallá-

sossággal, de nem teljesen azonosak vele. Vannak magukat vallásosnak mondó emberek, akik nem hisznek az élet értelmében és kevésbé védettek. A rendszeres vallásgyakorlás, a vallásosság nagyon komoly védőfaktor, lelki egészségvédő. De a legfontosabb az ember boldogsága szempontjából az élet értelmébe vetett hit.

A VÁNDORISKOLA FÉLÉVES MUNKÁJÁRÓL

„*Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.*”

János 1:1

„*Kezdetben teremté Isten az eget és földet.*”

Mózes 1:1

„*Teremté (...) az Isten az embert az ő képére (...)*
férfiúvá és asszonnyá teremté őket.”

Mózes 1:27

„*És megáldá Isten őket, és monda nékik Isten: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet és hajtsátok birodalmatok alá.*”

Mózes 1:28

Birodalmunk alá hajtani a Földet, anynyit jelent, mint művelni azt, és gazdálkodni az erőforrásaival. Mi ebben az építész feladata? Erről szólt ez a félév. Ha eltekintek az előzetes vitáktól és a közösen elvégzett munkára összpontosítok, akkor a következőkben felsorolt eredményekről számolhatok be 2010. tavaszi szemeszterével kapcsolatosan:

1. Szilágyi Szabolcs, ifjú vándor a Kós Károly Egyesülés rácalmási konferenciáján felvetette, hogy ha Pécs 2010-ben Európa Kulturális Fővárosa, akkor az Egyesülésnek, és vele együtt a Vándoriskolának is ott a helye. A kezdeményezéshez lelkesen kapcsolódott több vándoriskolás is, akik közül két nevet emelnék ki. Varjasy Anikó, aki éppen Dévényi Sándor mesternél

tanult, a helyszíni szervezés és a pályázat-előkészítés irányítója lett, míg Tóth Péter, mestermunkáját készítő vándor a pályázat célkitűzéseinek összegyűjtésében és megfogalmazásában segítette az ötletgazdát. Közös munkájuk eredményeképpen többségünket megmozgató pályázattal tudtuk kezdeni a félévet. A pályamunkák bemutatása megérdemelne egy külön írást. Itt csak a résztvevők listáját áll módomban közölni:

Borbás Péter, Csóka Balázs, Dárdai Balázs, Dénes Albert, Füzes András, Kovács Pál, Madár Ivett- Mike Diána alkotta csapat, Mezei Zsófia, Nemes Dávid, Szakos Hajnal, Szilágyi Szabolcs, Tóth Péter, Varjasy Anikó adott be pályázatot.

Szakos Hajnal, ifjú vándor terve kapta a résztvevőkől alakult zsűri legtöbb szavazatát. A győztes pályamű olyan pihenőalkalmatosság, amely a pécsi Barbakán kertben két sétáló utat köt össze, és körülölel egy mandulafát, amit az utcabútor megépítésekor lehet kiültetni. A győztes tervet – a vise-grádi táborok mintájára – kalákában akarjuk megépíteni.

2. Két éve útjára indult egy kezdeményezés, amely a kéthetente péntekenként működő vándoriskolai műhely tematikájának új rendszerbe szervezését célozta meg. A rendszer lényege, hogy a Vándoriskola hat fél-éve során folyó műhelymunkát hat témakör köré csoportosítjuk, mely

témakörök nélkülözhetetlenek egy ma hazánkban szakmáját gyakorló építész tervező számára.

A tematikát melynek fő címei alább olvashatók, a következő konzultációs testület hozta létre 2008. elején: Csernyus Lőrinc, Erhardt Gábor, Kovács Ábel, Terdik Bálint, Tóth Péter, Török Ádám

- Kárpát-medence
- Kelet – Közép – Nyugat – Lét- és térelméleti összefüggések
- Organikus építészeti törekvések
- Ökológikus építészet
- Modern építészet
- Kortárs építészeti tendenciák

Ebben a félévben tehát az ökológikus építészet mibenlétét tanulmányoztuk. Az alapfogalmak tisztázása, valamint az alapvető ökológikus törekvések és társadalmi szervezetek megemlézése után építészeti válaszokat és részletmegoldásokat vizsgáltunk meg. A válaszokat a táj, a település és az épület léptékében is kerestük. Ennek a széles spektrumnak az áttekintése közben a település-, a kert- és a háztervezésen kívül elkalandoztunk a gazdálkodás területére is, ami szintén fontos tényezője a tájalakításnak.

Jelen írás végén olvasható témamegjelölésekből és irodalomjegyzékből pontosabb képet lehet kapni a pénteki találkozásainkról.

3. Dénes Albert, vándor kezdeményezésére elindítottunk egy reggeli előadássorozatot, melynek segítségé-

vel jobban megismerhetjük egymást és mestereinket. Ebben a félévben vándoriskolások mutatkoztak be. Terveiket és vándorhelyeiken szerzett tapasztalataikat, élményeiket hozták el a hallgatóságunknak. A beszélgetések minden bemutatóhoz elhozták és körbeadta vándorkönyvét, így segítve új erőre kapni egy, a kezdetektől meglévő hagyományt.

4. A MAKONA irodaház és a Magyar Művészeti Akadémia közös kertjében javításokat végeztünk a kerti, kényelmet szolgáló fűzőpálya. Az eszközöket és a technikai feltételeket Böröcz István (Opeion) és a Pagony Iroda biztosította számunkra. A résztvevőket étellel, itallal, jó szóval Kovács Flórián, a Magyar Művészeti Akadémia titkára és munkatársai, valamint Zsigmond Ágnes és Zsigmond László mesterek látták el. Az előkészítésben Kovács Pál és Lukács Árpád vettek részt. Építeni a következő csapat jött el: Donkó Ádám, Kis Kálmán, Lukács Árpád, Madár Ivett, Szilágyi Szabolcs, Török Ádám

5. Csóka Balázs, ifjú vándor kitaró munkájának köszönhetően a közel-múltban történeletről is lehet már olvasni a vándoriskola honlapján. (www.vandoriskola.hu)

6. A szemesztert egy kirándulással zártuk, közelebb kerülve a biogazdálkodás és a biodinamikus mezőgazdaság gyakorlatának megértéséhez. Az események bemutatásában Borbás Péter, Kovács Pál és Madár Ivett fényképei segítenek. A kirándulások megszervezésében Dobrosi Tamás, Kovács Ábel, Terdik Bálint, Tóth Márton és Török Ádám vettek részt.

7. A félév lebonyolításában előadóként vagy szervezőként Csernyus Lőrinc, Dévényi Sándor, Ekler Károly, Ertsey Attila és Herczeg Ágnes mesterek vettek részt. Meghívott előadóink voltak: Dr. Kuba Gellért, Dr. Lányi Erzsébet, Medgyasszay Péter, Páricsy Zoltán és Dr. Zöld András.

A félév tematikáját a következő konzultációs testület állította össze az

előadók segítségével: Csernyus Lőrinc, Dénes Albert, Erhardt Gábor, Kovács Ábel, Terdik Bálint, Török Ádám

Mindenkinek köszönöm, hogy részt vállalt a közös munkából!

Budapest, 2010. június

Rüll Tamás, vándor

2010. tavasz

ÖKOLOGIKUS ÉPÍTÉSZET FÉLÉV PROGRAMVÁZLAT

1. nap: 2010. február 19.

Az ökológikus gondolkodás kezdetei – Zöld Mozgalom – Autonóm ház – Passzív ház – Biodinamikus gazdálkodás • Meghívott előadó: Ertsey Attila
10:00 • Félévindító beszélgetés - programismertetés

11:00 • Ökológiai és szociális válság, jelenségek, tünetek – A tulajdonprobléma – A Zöldek Alapprogramja, 1980 – A szociális organizmus hármastaguzódása – Externáliák, ökológiai lábnyom, a szociális kvóta fogalma
13:00 • Ebédszünet

14:00 • Fogalmak tisztázása, öko, bio, passzív, autonóm stb. • Autonómia, Szelid Technológia, Autonóm Ház • Év Napháza 2007, Zöld Pont irodaház, K4 ismertetése • A föld és az ember, a biodinamikus gazdálkodás eszméje (Klett) – A legendai gazdaság épületei, tervismertetés, közös gondolkodás (Terdik Bálint)

utána: közösségi élet

2010. február 20.

Pécsi köztéri pavilon-pályázat helyszínbejárása Dévényi Sándorral

2. nap: 2010. március 5.

A bio-szolár építészeti • Ökológikus építés • Zöld szervezetek • Meghívott előadók: Dr. Kuba Gellért és Medgyasszay Péter

09:00 • Vándoróra – bemutatkozó előadás – Szilágyi Szabolcs – moderátor: Dénes Albert

10:00 • Az építészeti terek problémái – Dr. Kuba Gellért – A világ lakosságának növekedése – Nemzeti energiafo-

gyasztás eloszlása – Fosszilis energiafogyasztás világméretű következménye – Ökológikus építészeti célkitűzése – A végrehajtás építészeti eszközei – Példák – Napsugárzás – Az építészetben használt üvegezések elemzése – Passzív házak hőátbocsátási követelményei – A bioszolár építészeti tézisei
13:00 • Ebédszünet

14:00 • Ökológiai alapfogalmak, környezetvédő civil szervezetek szerepe – „Fenntartható ház” ismertetése, vita-indító felvezetés: kell-e hőszigetelni, lehet-e jó építészeti minőséggel energiatudatos/ökológikus/autonóm/fenntartható házat építeni? – Vita, beszélgetés a vitafelvetés kapcsán.
utána: közösségi élet

3. nap: 2010. március 19.

Ökológikus anyaghasználat – környezetbarát szerkezetek • Meghívott előadók: Dr. Lányi Erzsébet és Páricsy Zoltán

09:00 • Pécsi köztéri pavilon-pályázat beadása – Vándoróra – bemutatkozó előadások – Csóka Balázs és Füzes András – Környezetkímélő építőanyagok és szerkezetek jellemzői (L. E.) – Hagyományos és korszerű földépítési és felújítási technikák (L. E.)
13:00 • Ebédszünet

13:40 • Gyakorlati feladat (földház felújítás szerkezeti javaslat) (P. Z.) – A feladatok közös kiértékelése (L. E. – P. Z.)
15:00 • Szalmabála építészeti, környezetkímélő, hőszigetelő rendszerek” (P. Z.) – Természetes épületgépészet (energia-, levegő-, vízháztartás, szenny-

víz- és hulladékkezelés) (L. E.) – Növényi szennyvízkezelési módok – John Wilkes-féle víztisztítás, vízbölcső – Pécsi köztéri pavilon-pályázat zsűrizése

4. nap: 2010. március 26.

Település-ökológia – település szintű autonómia • Előadó: Ertsey Attila

09:00 • Vándoróra – bemutatkozó előadás – Dénes Albert – Autonóm Kistérségek, két tanulmány ismertetése – Az önmérséklet városa, Wright Broadacre City-je – Autonóm Város, tanulmány, indikátorok

13:00 • Ebédszünet
14:00 • Rád, lakópark – Ökotelepülések
– élő példák
utána: közösségi élet

5. nap: 2010. április 9.

Energiatudatos építészet • Meghívott előadó: Dr. Zöld András

09:00 • Vándoróra – bemutatkozó előadás Mezei Zsófia – Hazai hőtechnikai szabvány és méretezési eljárás – Integrált energiamérleg elemzése – Passzív napenergia-hasznosítás – naptér (téli kert), szoláris légtechnika

13:00 • Ebédszünet

14:00 • Műhelyfeladat: Alapterület-, passzív zóna-, beépített térfogat-, burkoló felület-elemzés – Az abszolút méretektől is függően milyen forma eredményez kedvező mérleget, sezen belül a passzív zóna az alapterület mekkora hányadát teszi ki? – Aktív napenergia-hasznosítás – Kollektorok, kétkörös fűtési rendszer, fotovoltai-kus(PV)-cellák, OM-solar – Kéthéjú homlokzatok, mint a légtechnikai rendszer részei – Passzív hűtési technikák – Az átrium szerepe az energiamérlegben – Autonóm ház példák
utána: közösségi élet

6. nap: 2010. április 16.

Autonóm ház

09:00 • Vándoróra – Dárdai Balázs – Vándoróra – Mezei Zsófia

12:00 • Ebédszünet

14:00 • Construma – Autonóm Ház bemutatató – Ertsey Attila

7. nap: 2010. április 24.

Fűzfílágória-javítás

09:00 • Sunarch szoftverbemutató – Kuba Gellért és Baumann József – Építés, ültetés – szellemi segítség + munkaeszközök: Pagony

8. nap: 2010. április 30.

Természetközeli élet, ökológikus gondolkodás – „A szeres építés nyomában a Zala völgyében – Régi korok életének nyomait keresve utaznánk, és mai, különösképp tünő embereket látogatnánk meg, akik szeretnék, ha táj befogadná őket. – Csáfordon a volt fogorvosnő birodalma, állatai, sajtjai, élete – Kallódsdi kerektemplom – Madár Ivett – Ligetfalván Ekler-Szabó, házaspár birodalma – Zalaistvándi tájház – Barlahidai vendégház: előadás (Ekler Károly) és beszélgetés a szeres építésről
Évés, pihenés és hazautazás.

9. nap: 2010. május 14.

Tájismeret • előadó: Herczeg Ágnes – A József nádori birtok és kastélypark, Alcsút – A magyar táj, magyar gazdálkodás megújítása – A firenzei Boboli kert és Alcsúti kastélypark spirituális kapcsolata – Megfigyelési gyakorlatok a parkban – Darwinizmus kontra Goetheanizmus – A goethei természetismeret (Goethe, Steiner, Bockemühl) – Felcsút kastélypark felújítása – Kapcsolatunk a fákkal, a fák gyógyítása – A Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia épületei, és az étterem tervei – Dobrosi Tamás és Grekofsky Nathalie

10. nap: 2010. június 6.

Gazdálkodás I.

A galgahévízi ökofalu és a Galgafarm meglátogatása Varga Géza vezetésével – (Minden hónap első vasárnapja ingyenes nyílt nap. Ezért az időpont.)

11. nap 2010. június 25.

Gazdálkodás II.

Legénd – biodinamikus gazdálkodású tanya meglátogatása

2010. július 16-17-18-19.

Túr-Tisza evezőstúra

AJÁNLOTT IRODALOM

Szabad Gondolat 2000. szeptemberi számából – Frisch Mihály írása a Földélőlényről
Rudolf Steiner: *A szociális élet kérdései* – 1919.
A Zöldek alapprogramja, 1980. *Országépítő* 1998/1.
Liska Tibor: *Társadalmi örökség, szocialista vállalat* – 1980.
Manfred Klett: *Az ember, mint a Föld alakítója*, *Országépítő* 1991/1.
Ertsey Attila: *Autonóm Ház (jegyzet)* – Labors Tempus – 2000.
Dr. Kuba Gellért: *Benapozás, árnyékolás, tervezés* – BME (jegyzet) – 1988.
Olgay Aladár – Olgyay Viktor: *Solar control & shading devices*, Princeton, 1957
Olgay Aladár – Olgyay Viktor: *Design with climate* – 1963. – Princeton
Dr. Lányi Erzsébet: *Környezetbarát Épületszerkezetek jegyzet* – BME Épületszerk. Tanszék

Medgyasszay Péter – Novák Ágnes: *Föld- és szalmabála építészet* – TERC
Országépítő 2000/1-2. (Az összevont szám jórészt ökológikus építéssel foglalkozik.)
Masaru Emoto – Jürgen Fliege: *A víz gyógyító ereje* – *Bioenergetic* 2009.
Dr. Zöld András: *Energiatudatos építészet*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest – 1999.
Ertsey Attila: *Autonóm Kísérő, Független Ökológiai Központ* – 1999.
Ertsey Attila: *Autonóm Város, Független Ökológiai Központ* – 2004.
Herczeg Ágnes: *Városökológia*, *Országépítő* 1993/3.
Frank Lloyd Wright: *Testamentum*, Gondolat, 1974 (A Testament – Horizon Press NY – 1957)
Kis fűzépitési útmutató, *Országépítő* 2005/1.
Somogyi Győző: *Az értelmiség kivonulása*, *Országépítő* 2007/1.

Johann Wolfgang Goethe: *Természet* – *Országépítő* 1999/2.
Rudolf Steiner: *Bevezető Goethe növénymetamorfózis-tanához* – *Országépítő* 1999/2.
Jochen Bockemühl: *Goethe metamorfózis-szemlélete mint megismerési eszköz*, *Országépítő* 1999/2.
Jochen Bockemühl: *Életösszefüggések megismerése, átélése, alakítása* – Ita Wegman Alapítvány, 1995.
Székelyföldi Kaláka Krónika, *Országépítő* 2006/4.
AJÁNLOTT FOLYÓIRATOK
Ökotáj, *Országépítő*, *Szabad Gondolat*, *Kukabúvár*, *Lélegzet*, *Ökotár*,
AJÁNLOTT FILM
Koyaanisqatsi – *Kizökkent világ*, R: Godfrey Reggio – 1983.
AJÁNLOTT SZOFTVER
Dr. Kuba Gellért – Bausoft Pécsvárad: *Sunarch*

Felvételi pályázat 2010 GYALOGOS HÍD

Tervezz gyalogos hidat szabadon választott helyszínre. Az áthidalt szélesség legyen legalább 10 m.

A helyszínválasztás szabad, maga is tervezési feladat. A választást meg kell indokolni. A választott helyszín vizsgálata, bemutatása, értékelése segíti a bírálók véleményalkotását. A tervezett híd kontextusba helyezése önmagában is komoly feladat. A helyszínrajzon ábrázolni kell a környezettel, településsel való kapcsolatot.

A híd „legyen a helyén”. Anyaghasználat, szerkezete legyen összhang-

ban a helyszínnel, mutassa tervezője viszonyát a világgal, teljesítse a funkció követelte igényeket. A rajzokat a megértéshez szükséges léptékben kell elkészíteni (a híd méreteitől függően akár részletrajzokkal is).

A beadandó vázlatrtervnek tartalmaznia kell a helyszín részletes bemutatását (helyszínválasztás indoklásával), a híd telepítési tervét (helyszínrajz) és vázlatrtervét (alaprajzok, metszetek, részletek, tömegvázlatok a megértéshez szükséges léptékben). Az előadásmód, formátum szabadon választott, de maximum 4db A2-es lap lehet. Szerkezeti makettet csatolni kell. A pályázat részvételi feltétele a mellékelt

feladatkiírás szerinti tervezési feladat és a pályázó eddigi fontosabb munkáit tartalmazó portfólió beadása, illetve a személyes meghallgatáson való részvétel.

Pályázat és portfólió beadása: 2010. szeptember 1. (szerda) 16 óra TRISKELL Kft., 1034 Budapest, Kecse utca 25.

Személyes meghallgatás: 2010. szeptember 4. (szombat) 10 óra Magyar Művészeti Akadémia, 1034 Budapest, Kecse u. 25.

További információk, konzultáció: Csernyus Lőrinc, Terdik Bálint, Triskell Kft. • 1034 Bp., Kecse utca 25. • tel/fax: 06 1 388-1707 • e-mail: triskell@triskell.axelero.net • www.vandoriskola.hu